เรื่องเสร็จที่ ๔๐๔/๒๕๔๘

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
เรื่อง การดำเนินการของการรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทยในการให้เช่าหรือให้สิทธิใด ๆ ในอสังหาริมทรัพย์

การรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย ได้มีหนังสือที่ รฟม ๐๐๒/๒๐๒ ลงวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๘ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาสรุปความได้ว่า การรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย (รฟม.) มีปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินการตามมาตรา ๗๕(๖) แห่งพระราชบัญญัติการรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๔๓ ที่บัญญัติว่า รฟม. ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีในการให้เช่าหรือให้สิทธิใด ๆ ในอสังหาริมทรัพย์ซึ่งมีมูลค่าเกินสิบล้านบาท ซึ่ง รฟม. ได้มีความเห็นเกี่ยวกับบทบัญญัติดังกล่าวเป็นสองแนวทางคือ ฝ่ายที่หนึ่งเห็นว่า รฟม. จะต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีเฉพาะกรณีที่มูลค่าของอสังหาริมทรัพย์ที่ให้เช่าหรือให้สิทธิใด ๆ นั้นเกินสิบล้านบาท และฝ่ายที่สอง เห็นว่า รฟม. จะต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีเฉพาะกรณีที่มูลค่าของค่าตอบแทนในการให้เช่าหรือให้สิทธิใด ๆ ในอสังหาริมทรัพย์นั้นเกินสิบล้านบาท รฟม. จึงขอหารือมายังคณะกรรมการกฤษฎีกาเกี่ยวกับความหมายของมาตรา ๗๕(๖) แห่งพระราชบัญญัติการรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๔๓

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๓) ได้พิจารณาปัญหาดังกล่าว โดยมีผู้แทนกระทรวงคมนาคม (สำนักงานปลัดกระทรวงและการรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย)และผู้แทนกระทรวงการคลัง (สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ) เป็นผู้ชี้แจงข้อเท็จจริงแล้วมีความเห็นว่า ในการดำเนินกิจการต่าง ๆ ภายในขอบวัตถุประสงค์และอำนาจหน้าที่ของ รฟม.ตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติการรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๔๓ นั้น รฟม. จะต้องใช้ทุนดำเนินการจากเงินหรือทรัพย์สินตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๑๐[๑] ซึ่งเมื่อส่วนหนึ่งของทุนดำเนินการเป็นเงินงบประมาณแผ่นดิน ในการดำเนินกิจการใดที่มีความสำคัญและมีผลกระทบ

ส่งพร้อมหนังสือ ที่ นร ๐๙๐๑/๐๘๐๔ ลงวันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๔๘ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกามีถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

[๑] มาตรา ๑๐ ทุนของ รฟม. ประกอบด้วย
(๑) เงินและทรัพย์สินที่ได้รับโอนตามมาตรา ๘๘ เมื่อได้หักหนี้สินแล้ว
(๒) เงินที่รัฐบาลจ่ายให้เป็นทุนประเดิม
(๓) เงินที่รัฐบาลจัดสรรเพิ่มเติมให้เป็นคราว ๆ เพื่อดำเนินงานหรือขยายกิจการ
(๔) เงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้อุทิศให้
(๕) เงินหรือทรัพย์สินอื่นที่รับโอนจากทางราชการ หรือองค์การของรัฐบาล

ต่อทุนของ รฟม. จึงต้องมีการกำกับดูแลและควบคุมโดยรัฐโดยมาตรา ๗๕[๒] แห่งพระราชบัญญัติการรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๔๓บัญญัติให้ รฟม. ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีก่อนจึงจะดำเนินกิจการตามที่กำหนดไว้ได้

สำหรับการให้เช่าหรือการให้สิทธิใด ๆ ในอสังหาริมทรัพย์ของ รฟม. นั้นมาตรา ๗๕(๖)[๓] แห่งพระราชบัญญัติการรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๔๓ ได้กำหนดให้เป็นการดำเนินกิจการที่มีความสำคัญและมีผลกระทบต่อทุนของ รฟม. โดย รฟม. ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีก่อนจึงจะให้เช่าหรือให้สิทธิใด ๆ ในอสังหาริมทรัพย์นั้นได้ แต่เนื่องจากการให้เช่าหรือให้สิทธิใด ๆ ในอสังหาริมทรัพย์เป็นกรณีที่ยังไม่มีการโอนกรรมสิทธิ์ มาตรา ๗๕(๖) จึงกำหนดให้ รฟม. ได้มีอิสระในการดำเนินการอยู่ส่วนหนึ่ง โดยกำหนดว่าในการให้เช่าหรือให้สิทธิใด ๆ ในอสังหาริมทรัพย์ซึ่งมีมูลค่าเกินสิบล้านบาท รฟม. จะต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีก่อนจึงจะดำเนินการได้ ซึ่งต่างกับกรณีที่มีการโอนกรรมสิทธิ์ในอสังหาริมทรัพย์โดยการจำหน่ายตามมาตรา ๗๕(๕)[๔] ที่กำหนดการกำกับและควบคุมไว้เคร่งครัดกว่า โดยให้ รฟม. ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีก่อนในทุกกรณีโดยไม่มีการกำหนดมูลค่าของอสังหาริมทรัพย์ไว้ ซึ่งในการกำหนดมูลค่าที่เป็นหลักเกณฑ์ในการขอความเห็นชอบตามมาตรา ๗๕(๖) นี้ จะต้องคำนึงถึงมูลค่าของอสังหาริมทรัพย์ของ รฟม.เนื่องจากในการให้เช่าหรือให้สิทธิใด ๆ ในอสังหาริมทรัพย์เป็นกรณีที่ให้คู่สัญญาได้ใช้หรือได้ประโยชน์หรือมีสิทธิที่จะบังคับเอาแก่อสังหาริมทรัพย์ที่ให้เช่าหรือให้สิทธินั้น จึงเป็นการดำเนินกิจการที่มีวัตถุประสงค์มุ่งที่ตัวอสังหาริมทรัพย์ซึ่งเป็นทุนในการดำเนินกิจการของ รฟม.เป็นสำคัญ ดังนั้น กรณีตามข้อหารือที่ให้ รฟม. ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีก่อนจึงจะดำเนินการให้เช่าหรือให้สิทธิใด ๆ

---

[๒] มาตรา ๗๕ รฟม. ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีก่อนจึงจะดำเนินกิจการดังต่อไปนี้ได้

(๑) ดำเนินกิจการรถไฟฟ้าในเส้นทางหนึ่งเส้นทางใด

(๒) ขยาย ปรับปรุง หรือดำเนินการใด ๆ ซึ่งมีวงเงินเกินห้าร้อยล้านบาท

(๓) กู้ยืมเงินเกินหนึ่งร้อยล้านบาท

(๔) ออกพันธบัตรหรือตราสารอื่นใดเพื่อใช้ในการลงทุน

(๕) จำหน่ายอสังหาริมทรัพย์

(๖) ให้เช่าหรือให้สิทธิใด ๆ ในอสังหาริมทรัพย์ซึ่งมีมูลค่าเกินสิบล้านบาท

(๗) ให้สัมปทาน ต่ออายุสัมปทาน โอนสัมปทาน หรือเพิกถอนสัมปทานกิจการรถไฟฟ้าทั้งหมดหรือบางส่วน

(๘) จัดตั้งบริษัทจำกัด หรือบริษัทมหาชนจำกัด

(๙) เข้าร่วมกิจการกับบุคคลอื่น หรือถือหุ้นในบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัด

(๑๐) พัฒนาอสังหาริมทรัพย์ของ รฟม. ตามความจำเป็นเพื่อประโยชน์แก่การให้บริการกิจการรถไฟฟ้า

(๑๑) การจ่ายเงินค่าทดแทนและค่าเสียโอกาส ตามมาตรา ๕๓ วรรคสี่

[๓] โปรดดูเชิงอรรถที่ ๒, ข้างต้น

[๔] โปรดดูเชิงอรรถที่ ๒, ข้างต้น

ในอสังหาริมทรัพย์ซึ่งมีมูลค่าเกินสิบล้านบาทตามมาตรา ๗๕(๖) นั้น จึงหมายถึง มูลค่าของอสังหาริมทรัพย์ที่ รฟม. ประสงค์จะให้เช่าหรือให้สิทธิใด ๆ ในอสังหาริมทรัพย์นั้น

(ลงชื่อ) พรทิพย์ จาละ
(คุณพรทิพย์ จาละ)
เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
กรกฎาคม ๒๕๔๘